

Μεταφράσεις Αρχαίων Γ' Γυμνασίου

Ενότητα 1^η

Η Ελένη και η καταστροφή της Τροίας

<p>Εἰ ἐν Ἰλίῳ Ἑλένη ἦν, ἀπέδοντο ἄν αὐτήν τοῖς Ἑλλησιν οἱ Τρῶες, ἐκόντος γε ἢ ἄκοντος Ἀλεξάνδρου. Οὐ γάρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβῆς ἦν Πρίαμος</p> <p>οὐδέ οἱ ἄλλοι Τρῶες, ὥστε τοῖς σφετέροις σώμασι καὶ τοῖς τέκνοις καὶ τῇ πόλει κινδυνεύειν ἐβούλοντο, ὅπως Ἀλέξανδρος Ἑλένη συνοικῆ. Εἰ δέ τοι καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις ταῦτα ἐγίγνωσκον, ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρῶων, μάλιστα δέ οἱ αὐτοῦ υἱεῖς, ἀπώλυντο, ὅποτε συμμίσγοιεν τοῖς Ἑλλησιν, Πρίαμος, εἰ καὶ αὐτὸς Ἑλένη συνώκει,</p> <p>ἀπέδωκεν ἄν αὐτήν Μενελάω, ἵνα αὐτὸς καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἀπαλλαγεῖεν τῶν παρόντων κακῶν. Ἀλλ' οὐ γάρ εἶχον Ἑλένην ἀποδοῦναι</p> <p>οὐδέ λέγουσιν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες, ὡς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι, τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος ὅπως πανωλεθρία ἀπολόμενοι καταφανές τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν.</p>	<p>Ἄν ἡ Ελένη βρισκόταν στὴν Τροία, οἱ Τρῶες θὰ τὴν ἔδιναν στους Ἕλληνες, μὲ τὴ θέληση ἢ χωρὶς τὴ θέληση τοῦ Ἀλέξανδρου. Γιατί βέβαια δὲν ἦταν τόσο παράφρονas ὁ Πρίαμος</p> <p>οὔτε οἱ ἄλλοι Τρῶες, ὥστε νὰ βάζουν σὲ κίνδυνο τὴ ζωὴ τὴ δική τους καὶ τῶν παιδιῶν τους καὶ τῆς πόλης τους, για νὰ ζεῖ ὁ Ἀλέξανδρος μαζί μὲ τὴν Ελένη. Κι ἂν βέβαια καὶ στα πρώτα χρόνια εἶχαν αὐτὴ τὴ γνώμη, ὅταν πολλοὶ ἄλλοι Τρῶες καὶ μάλιστα καὶ τὰ παιδιά του, σκοτώνονταν ὅσες φορές συγκρούονταν μὲ τους Ἕλληνες, ὁ Πρίαμος, ἀκόμη κι ἂν συγκατοικούσε ὁ ἴδιος μὲ τὴν Ελένη,</p> <p>θὰ τὴν ἐπέστρεφε στο Μενέλαο, για νὰ ἀπαλλαγούν ὁ ἴδιος καὶ οἱ ὑπήκοοί του ἀπὸ τις συμφορὲς τῆς ἐποχῆς τους. Ἀλλὰ δὲν εἶχαν τὴν Ελένη, για νὰ τὴν ἐπιστρέψουν</p> <p>οὔτε τους πίστευαν οἱ Ἕλληνες, παρόλο που αὐτοὶ ἔλεγαν τὴν ἀλήθεια, ὅπως ἐγὼ πιστεύω, ἐπειδὴ ὁ θεὸς μηχανευόταν μὲ τὴν ολοκληρωτικὴ τους καταστροφή νὰ κάνουν ολοφάνερο στους ἀνθρώπους αὐτὸ ὅτι δηλαδή για τὶς μεγάλες ἀδικίες μεγάλες εἶναι καὶ οἱ τιμωρίες ἀπὸ τους θεοὺς.</p>
--	--

Ἡρόδοτος, Ἱστορίη 2.120 (διασκευή)

Ενότητα 2^η
Θυσία για την πατρίδα

<p>Ὅστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῆ τύχη</p> <p>οὐδ' ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. Καὶ γὰρ τοὶ ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἰ μνήμαι, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαὶ· οἱ πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν.</p> <p style="text-align: center;">Καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλοῦτου, ὡς ἀξιόους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας</p> <p>ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμαῖσθαι.</p> <p>Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτούς καὶ μακαρίζω τοῦ θανάτου καὶ ζηλῶ, καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτυχον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον.</p>	<p>Ἐπομένως ταιριάζει νὰ θεωροῦμε αὐτοὺς πάρα πολύ ευτυχισμένους, οἱ οποίοι ἀφοῦ κινδύνευσαν γιὰ τὰ πιο μεγάλα καὶ τὰ πιο ὠραία ἐτσι τελείωσαν τὴ ζωὴ τους, χωρὶς νὰ ἐμπιστευθοῦν τοὺς εαυτοὺς τοὺς στὴν τύχη οὔτε νὰ περιμένουν τὸ φυσικὸ θάνατο, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ προτιμήσουν τὸν πιο ὠραίο. Καὶ γι' αὐτὸ βέβαια εἶναι ἀγέραστες οἱ μνήμες τους καὶ αξιοζήλευτες οἱ τιμές τους ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· αὐτοὶ πενθοῦνται λόγῳ τῆς φύσης τους ὡς θνητοί, ἐξυμνοῦνται ὁμῶς ὡς ἀθάνατοι λόγῳ τῆς γενναιότητάς τους. Καὶ γι' αὐτὸ βέβαια θάβονται μὲ δημόσια φροντίδα καὶ καθιερῶνονται ἀγῶνες δύναμης καὶ σοφίας καὶ πλοῦτου πρὸς τιμὴ τους, μὲ τὴν ιδέα ὅτι (ἐπειδὴ) εἶναι ἀξιοὶ αὐτοὶ ποὺ ἔχουν σκοτωθεῖ στὸν πόλεμο νὰ τιμοῦνται μὲ τὶς ἴδιες τιμές μὲ τοὺς ἀθάνατους. Ἐγὼ λοιπὸν καὶ τοὺς καλοτυχίζω καὶ τοὺς ζηλεύω γιὰ τὸ θάνατό τους καὶ νομίζω ὅτι μόνο αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀξίζαν νὰ ζήσουν, οἱ οποίοι, ἀφοῦ ἔλαβαν θνητὰ σώματα, κληροδότησαν ἀθάνατὴ μνήμῃ λόγῳ τῆς ἀνδρείας τους.</p>
--	---

Λυσίας, Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς 79-81

Ενότητα 3^η

Η κατοχή της εξουσίας δεν εγγυάται την ευτυχία

<p>Εἰ δέ σύ οἶε ὡς πλείω ἔχων τῶν ἰδιωτῶν κτῆματα ὁ τύραννος διὰ τοῦτο καί πλείω ἀπ' αὐτῶν εὐφραίνεται,</p> <p>οὐδέ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὦ Σιμωνίδη, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἀθληταί οὐχ ὅταν ἰδιωτῶν γένωνται κρείττονες, τοῦτ' αὐτούς εὐφραίνει, ἀλλ' ὅταν τῶν ἀνταγωνιστῶν ἦττους, τοῦτ' αὐτούς ἀνιά, οὕτω καί ὁ τύραννος οὐχ ὅταν τῶν ἰδιωτῶν πλείω φαίνεται ἔχων, τότ' εὐφραίνεται, ἀλλ' ὅταν ἐτέρων τυράννων ἐλάττω ἔχη, τούτω λυπεῖται· τούτους γάρ ἀνταγωνιστάς ἡγεῖται αὐτῶ τοῦ πλούτου εἶναι. Οὐδέ γε θᾶπτόν τι γίγνεται τῶ τυράννῳ ἢ τῶ ιδιώτῃ ὧν ἐπιθυμεῖ. Ὁ μὲν γάρ ἰδιώτης οἰκίας ἢ ἀγροῦ ἢ οἰκέτου ἐπιθυμεῖ, ὁ δέ τύραννος ἢ πόλεων ἢ χώρας πολλῆς ἢ λιμένων ἢ ἀκροπόλεων ἰσχυρῶν [...]· Ἄλλὰ μέντοι καί πένητας ὄψει οὐχ οὕτως ὀλίγους τῶν ἰδιωτῶν ὡς πολλούς τῶν τυράννων. Οὐ γάρ τῶ ἀριθμῶ οὔτε τά πολλά κρίνεται οὔτε τά ὀλίγα, ἀλλά πρὸς τὰς χρήσεις· ὥστε τά μὲν ὑπερβάλλοντα τά ἰκανά πολλά ἔστι, τά δέ τῶν ἰκανῶν ἐλλείποντα ὀλίγα.</p> <p>Τῶ οὖν τυράννῳ τά πολλαπλάσια ἦττον ἰκανά ἔστιν εἰς τὰ ἀναγκαῖα δαπανήματα ἢ τῶ ιδιώτῃ.</p>	<p>Ἄν λοιπόν ἐσύ νομίζεις ὅτι ἐπειδὴ ὁ τύραννος ἔχει περισσότερα αγαθά ἀπὸ τοὺς πολῖτες γί' αὐτό καὶ ἐξαιτίας αὐτῶν περισσότερο χαίρεται οὔτε αὐτό εἶναι ἔτσι, Σιμωνίδη, ἀλλὰ ὅπως καὶ οἱ ἀθλητές, ὄχι ὅταν γίνονται καλύτεροι ἀπὸ τοὺς πολῖτες, αὐτό τοὺς ευχαριστεῖ, ἀλλὰ ὅταν γίνουν κατώτεροι ἀπὸ τοὺς συναθλητές τοὺς, αὐτό τοὺς ενοχλεῖ, ἔτσι καὶ ὁ τύραννος, ὄχι ὅταν φαίνεται ὅτι ἔχει περισσότερα ἀπὸ τοὺς πολῖτες, τότε ευχαριστεῖται, ἀλλὰ ὅταν εἶναι κατώτερος ἀπὸ ἄλλους τυράννους, λυπάται γί' αὐτό· γιατί νομίζει ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἀνταγωνιστές τοῦ στον πλούτο. Οὔτε βέβαια ὁ τύραννος αποκτά κάτι ἀπὸ ὅσα ἐπιθυμεῖ γρηγορότερα ἀπὸ τὸν ἀπλό πολίτη. Γιατί ὁ πολίτης ἐπιθυμεῖ σπίτια ἢ ἀγρό ἢ δούλο, ἐνῶ ὁ τύραννος ἢ πόλεις ἢ τεράστια περιοχὴ ἢ λιμάνια ἢ οχυρωμένες ἀκροπόλεις [...]· Ἀλλὰ ὅμως θα δεῖς καὶ φτωχοὺς ὄχι τόσο λίγους πολίτες ὅσο πολλοὺς τυράννους. Γιατί οὔτε τὰ πολλά οὔτε τὰ λίγα ἐξετάζονται με βάση τὸν ἀριθμὸ, ἀλλὰ με βάση τὴ χρησιμότητά τοὺς· ὥστε ὅσα ξεπερνοῦν τὰ ἀρκετά εἶναι πολλά, ὅσα ὅμως υπολείπονται ἀπὸ τὰ ἀρκετά εἶναι λίγα. Για τὸν τύραννο λοιπὸν τὰ πολλαπλάσια ἀρ- κούν λιγότερο για τὶς ἀναγκαῖες δαπάνες ἀπὸ ὅ,τι στὸν πολίτη.</p>
--	---

Ενότητα 4^η

Τα πλεονεκτήματα της ειρήνης

<p>Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν, εἰ τὴν πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοίμεθα</p> <p>καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκιοῖμεν;</p> <p>Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν. Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀποστέρηκεν καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησεν καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασεν</p> <p>καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκεν καὶ πάντα τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἦν δέ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα, [...] μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, [...] καθ' ἑκάστην δέ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν, [...] ἀδεῶς γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες</p> <p>καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες αἷ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν. Ὅψόμεθα δέ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσαν, μεστὴν δέ γιγνομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων, ᾧ νῦν ἐρήμη καθέστηκεν. Τό δέ μέγιστον· συμμάχους ἔξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους.</p>	<p>Ἄραγε, λοιπόν, θα ἦταν αρκετό σ' εμάς, και να διοικούμε την πόλη με ασφάλεια και στα σχετικά με τη ζωή να γινόμαστε πιο πλούσιοι και να έχουμε ομόνοια μεταξύ μας και να χαίρουμε εκτίμησης μεταξύ των Ελλήνων;</p> <p>Γιατί εγώ βέβαια νομίζω ότι αν γίνουν αυτά η πόλη ολοκληρωτικά θα ευτυχήσει. Ο πόλεμος λοιπόν, μας έχει στερήσει από όλα αυτά που έχουν λεχθεί και φτωχότερους μας έκανε και μας ανάγκασε να ανεχόμαστε πολλούς κινδύνους και μας έχει συκοφαντήσει στους Έλληνες και μας έχει ταλαιπωρήσει με κάθε τρόπο. Αν όμως συνάψουμε την ειρήνη, [...] θα εξουσιάσουμε την πόλη με πολλή ασφάλεια, αφού απαλλαγούμε από πολέμους και κινδύνους και διχόνοιες, [...] και κάθε μέρα θα γινόμαστε πιο εύποροι, [...] χωρίς φόβο καλλιεργώντας τη γη και πλέοντας τη θάλασσα και ασχολούμενοι με τα άλλα επαγγέλματα τα οποία έχουν εκλείψει εξαιτίας του πολέμου. Και θα δούμε την πόλη να αποκτά διπλάσια έσοδα απ' ό,τι τώρα και να γεμίζει από εμπόρους και ξένους και μετοίκους, από τους οποίους τώρα έχει ερημωθεί. Και το σημαντικότερο· θα έχουμε συμμάχους όλους τους ανθρώπους, όχι εξαναγκασμένους, αλλά με τη θέλησή τους (έχοντας πεισθεί).</p>
--	--

Ενότητα 5^η

Η ισονομία των πολιτών εγγύηση της δημοκρατίας

<p>Ἔστι δέ δικαστῶν νοῦν ἔχόντων περὶ τῶν ἀλλοτρίων τὰ δίκαια ψηφίζομένους</p> <p>ἄμα καὶ τὰ σφέτερο' αὐτῶν εὖ τίθεσθαι.</p> <p>Καὶ μηδεὶς ὑμῶν, εἰς τοῦτ' ἀποβλέψας, ὅτι πένης εἰμί καὶ τοῦ πλήθους εἷς,</p> <p>ἀξιούτω τοῦ τιμήματος ἀφαιρεῖν. Οὐ γάρ δίκαιον ἐλάττους ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας</p> <p>ὑπὲρ τῶν ἀδόξων ἢ τῶν διωνομασμένων, οὐδέ χείρους ἡγεῖσθαι τοὺς πενομένους ἢ τοὺς πολλά κεκτημένους.</p> <p>Ἵμᾶς γάρ ἂν αὐτοὺς ἀτιμάζοιτ' εἰ τοιαῦτα γινώσκοιτε περὶ τῶν πολιτῶν.</p> <p>Ἔτι δέ καὶ πάντων ἂν εἶη δεινότατον, εἰ δημοκρατουμένης τῆς πόλεως μὴ τῶν αὐτῶν ἅπαντες τυγχάνοιμεν [...].</p> <p>ἂν γέ μοι πεισθῆθ', Οὐκ, οὕτω διακείσεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς</p> <p>οὐδέ διδάξετε τοὺς νεωτέρους καταφρονεῖν τοῦ πλήθους τῶν πολιτῶν, οὐδέ ἀλλοτρίους ἡγήσεσθ' εἶναι τοιοῦτους τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ δικάζων οὕτως ἕκαστος ὑμῶν οἶσει τὴν ψῆφον. Ἄπαντας γάρ ὁμοίως ἀδικοῦσιν οἱ τολμῶντες τοῦτον τὸν νόμον παραβαίνειν τὸν ὑπὲρ τῶν σωμάτων τῶν ὑμετέρων κείμενον.</p>	<p>Εἶναι καθήκον των συνετῶν δικαστῶν παίρονοντας δίκαιες αποφάσεις για τις υποθέσεις των ἄλλων</p> <p>να τακτοποιοῦν συγχρόνως και ὅσα ἔχουν σχέση με τους ἰδίους.</p> <p>Και κανεὶς ἀπὸ σας, ἀφού ἔχει υπόψη του αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶμαι φτωχός κι ἕνας ἀπὸ τον ἀπλό λαό,</p> <p>ας μη θεωρεῖ σωστό να μειώσσει το πρόστιμο. Γιατί δεν εἶναι δίκαιο να ἐπιβάλλετε πιο ἡπιες ποινές</p> <p>στοις ἀφανεῖς ἀπ' ὅ,τι στοις ἐπιφανεῖς , οὔτε να νομίζετε κατώτερους τοὺς φτωχοὺς ἀπὸ αυτοὺς που ἔχουν πολλά.</p> <p>Γιατί θα περιφρονούσατε τοὺς εαυτοὺς σας αν ἀποφασίζατε τέτοια πράγματα για τοὺς πολίτες.</p> <p>Γιατί θα ἦταν το πιο φοβερό ἀπ' ὅλα, ἐνὼ ἡ πόλη ἔχει δεν δημοκρατικό καθεστῶς, αν δεν ἀπολαμβάναμε ὅλοι τα ἴδια δικαιώματα [...].</p> <p>Αν βέβαια πεισθεῖτε σε μένα δε θα συμπεριφερθεῖτε με αὐτὸν τον τρόπο στοις εαυτοὺς σας</p> <p>οὔτε θα διδάξετε τοὺς νεότερους να περιφρονοῦν τον ἀπλό λαό των πολιτῶν, οὔτε θα θεωρήσετε ὅτι εἶναι διαφορετικὲς οἱ τέτοιας λογῆς δίκες, ἀλλὰ με την ἰδέα ὅτι δικάζει για λογαριασμό του ἔτσι θα ψηφίσει ο καθένας ἀπὸ σας.</p> <p>Γιατί ὅλους ἐμᾶς ἐξίσου ἀδικοῦν ὅσοι τολμοῦν να περιφρονοῦν αὐτὸν τον νόμο που ἰσχύει για την προστασία της δικῆς σας σωματικῆς ἀκεραιότητος.</p>
--	---

Ενότητα 6^η Η μουσική εξημερώνει

<p>Μουσικήν [...] πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ὄφελος ἀσκεῖν, Ἀρκάσι δέ καί ἀναγκαῖον. [...] Παρά μόνοις γάρ Ἀρκάσι πρῶτον μὲν οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ἄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμους τούς ὕμνους καί παιᾶνας, οἷς ἕκαστοι κατὰ τὰ πάτρια τούς ἐπιχωρίους ἥρωας καί θεούς ὕμνοῦσι· μετά δέ ταῦτα [...] πολλῆ φιλοτιμία χορεύουσι κατ' ἐνιαυτόν τοῖς Διονυσιακοῖς αὐληταῖς ἐν τοῖς θεάτροις [...] Καί τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναί τι μὴ γινώσκειν οὐδέν αἰσχρὸν ἡγοῦνται, τὴν γε μὴν ᾠδὴν οὐτ' ἀρνηθῆναι δύνανται διὰ τὸ κατ' ἀνάγκην πάντας μανθάνειν, οὐθ' ὁμολογοῦντες ἀποτρίβεσθαι διὰ τὸ τῶν αἰσχυρῶν παρ' αὐτοῖς νομίζεσθαι τοῦτο. [...] Ταῦτά τέ μοι δοκοῦσιν οἱ πάλαι παρεισαγαγεῖν οὐ τρυφῆς καί περιουσίας χάριν, ἀλλὰ θεωροῦντες μὲν τὴν ἐκάστων αὐτουργίαν καί συλλήβδην τό τῶν βίων ἐπίπονον καί σκληρόν, θεωροῦντες δέ τὴν τῶν ἠθῶν αὐστηρίαν, ἣτις αὐτοῖς παρέπεται διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ψυχρότητα καί στυγνότητα τὴν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς τόποις ὑπάρχουσαν.</p>	<p>Εἶναι ωφέλεια για ὄλους τους ανθρώπους να ασκοῦν τη μουσική για τους Ἀρκάδες ὅμως εἶναι ἀναγκαῖο. [...] Γιατί μόνο στους Ἀρκάδες πρῶτα πρῶτα τα παιδιά ἀπὸ τη νηπιακή τους ἡλικία συνηθίζου να τραγουδοῦν σύμφωνα με τους μουσικούς ρυθμούς τους ὕμνους και τους παιᾶνες, με τους οποίους ο καθένας σύμφωνα με τα πατροπαράδοτα υμνεῖ τους τοπικούς ἥρωες και τους θεούς· μετά ἀπὸ αὐτά με μεγάλο συναγωνισμό χορεύουν κάθε χρόνο με τη συνοδεία των αὐλητῶν του Διονύσου στα θεάτρα [...] Και ἀπὸ τα ἄλλα μαθήματα δε θεωροῦν καθόλου ντροπή να παραδεχτοῦν ὅτι δε γνωρίζουν κάτι, το τραγούδι ὅμως οὔτε μποροῦν να ἀρνηθοῦν επειδὴ υποχρεωτικά ὅλοι το μαθαίνουν, οὔτε, αν το παραδεχτοῦν, μποροῦν να ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ αὐτό επειδὴ αὐτό θεωρεῖται ντροπή στην κοινωνία τους. [...] Αὐτά μου φαίνεται ὅτι τα θέσπισαν οἱ παλαιοί ὄχι για να καλλιεργήσουν τη φιληδονία και την επίδειξη πλούτου, ἀλλὰ επειδὴ παρατηροῦσαν το μόχθο του καθενός και με λίγα λόγια την ἐπίπονη και σκληρή ζωή, και επειδὴ ἐβλεπαν την αὐστηρότητα των ἠθῶν, ἡ οποία ἀκολουθεῖ αὐτούς εξαιτίας του ψύχους και της τραχύτητας του τόπου στον οποίο ζουν και ἡ οποία ὑπάρχει στο μεγαλύτερο μέρος αὐτῶν των τόπων.</p>
---	---

Ενότητα 7^η

Η επιστήμη στην υπηρεσία της άμυνας του κράτους

Και μέντοι και Αρχιμήδης, Και βέβαια και ο Αρχιμήδης
 Ίέρωνι τῷ βασιλεῖ συγγενῆς ὢν καὶ φίλος, που ἦταν συγγενῆς και φίλος με το βασιλιά
 Ίέρωνα,
 ἔγραψεν ὡς δυνατόν ἐστὶ ἔγραψε ὅτι εἶναι δυνατό
 τῇ δοθείσῃ δυνάμει τὸ δοθέν βάρος κινήσῃ, να κινήσουμε με μια ορισμένη δύναμη ένα
 οποιοδήποτε βάρος
 καὶ νεανιευσάμενος [...] εἶπεν, κι αφού καυχήθηκε σαν μικρό παιδί [...] εἶπε
 ὡς εἰ γῆν εἶχεν ἑτέραν, ὅτι αν εἶχε ἄλλη γη,
 ἐκίνησεν ἄν ταύτην μεταβὰς εἰς ἐκείνην, θα κινούσε αυτήν, αφού πήγαινε σ' εκείνην.
 Θαυμάσαντος δὲ τοῦ Ίέρωνος, Και ὅταν ο Ίέρων ἀπόρησε,
 καὶ δεηθέντος εἰς ἔργον ἔξαγαγεῖν τὸ πρόβλημα, και ζήτησε να επιδείξει στην πράξη τη θεωρία του
 καὶ δείξαι τι τῶν μεγάλων κινούμενον ὑπό, και να δείξει ὅτι κάτι μεγάλο κινεῖται ἀπὸ μικρῆ
 σμικρᾶς δυνάμεως, δύναμη,
 ὀλκάδα τριάρμενον τῶν βασιλικῶν, τρικάταρτο φορτηγὸ πλοῖο ἀπὸ τα βασιλικά,
 πόνῳ μεγάλῳ καὶ χειρὶ πολλῇ νεωλκηθεῖσαν, που εἶχαν σύρει ἀπὸ τη θάλασσα στη στεριά με
 ἔμβαλῶν ἀνθρώπους τε πολλοὺς καὶ τὸν συνηθηκί, αφού ἔβαλε μέσα σ' αὐτὸ και πολλοὺς
 φόρτον, ανθρώπους και το συνηθισμένο φορτίο,
 αὐτὸς ἄπωθεν καθήμενος, οὐ μετὰ σπουδῆς ἄλλ', οἶδος καθισμένος μακριά, ὄχι με βιασύνη ἀλλὰ
 ἠρέμῳ ἤρεμα
 προσηγάγετο, λείως καὶ ἀπταιστώσ, το τραβήξε προς το μέρος του ομαλά και χωρίς
 δυσκολία,
 ὥσπερ διὰ θαλάσσης ἐπιθέουσαν, σαν να διέσχιζε τη θάλασσα,
 τῇ χειρὶ σείων ἀρχὴν τινα πολυσπάστου, μετακινώντας με το χέρι του την αρχή του
 σχοινοῦ ἀπὸ ἑνα σύστημα τροχαλιῶν.
 Ἐκπλαγεῖς οὖν ὁ βασιλεὺς, Λοιπὸν, γεμάτος ἐκπληξῆ ο βασιλιάς
 καὶ συννοήσας τῆς τέχνης τὴν δύνάμιν, και αφού κατανόησε τη δύναμη της τέχνης,
 ἔπεισε τὸν Αρχιμήδη, ἔπεισε τον Αρχιμήδη
 ὅπως αὐτῷ μηχανήματα κατασκευάσῃ, να κατασκευάσει για χάρη του μηχανήματα
 πρὸς πᾶσαν ἰδέαν πολιορκίας, για κάθε εἶδους πολιορκία
 τὰ μὲν ἀμυνομένῳ τὰ δ' ἐπιχειροῦντι, ἄλλα για περιπτώσεις αμυντικού πολέμου κι ἄλλα
 για επιθετικό πόλεμο.
 Οἷς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐχρήσατο, Αὐτὰ δεν τα χρησιμοποίησε ο ἴδιος
 τοῦ βίου τὸ πλεῖστον ἀπόλεμον καὶ πανηγυρικόν, αφού ἔζησε το περισσότερο μέρος της ζωῆς του
 βιώσας, χωρίς πολέμους και γεμάτο ἀπολαύσεις
 τότε δ' ὑπῆρχε τοῖς Συρακοσίοις, τότε ὁμως εἶχαν οι Συρακοῦσιοι
 εἰς δέον ἢ παρασκευή, καὶ μετὰ τῆς παρασκευῆς ὅτον ἐξοπλισμὸ για τις ἀνάγκες τους και μαζί με
 δημιουργός, τον ἐξοπλισμὸ και το δημιουργό του.

Ενότητα 8^η

Ένα παράδειγμα σεβασμού προς τους γονείς

<p>Λέγεται γοῦν ἐν Σικελία (εἰ γάρ καί μυθωδέστερόν ἐστιν, ἀλλ’ ἀρμόσει καί ὑμῖν ἅπασιν τοῖς νεωτέροις ἀκούσαι) ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα πυρός γενέσθαι· τοῦτον δέ ῥεῖν φασιν ἐπί τέ τήν ἄλλην χώραν, καί δὴ καί πρὸς πόλιν τινά τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὀρμηῆσαι πρὸς φυγὴν, τήν αὐτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας, ἓνα δέ τινα τῶν νεωτέρων, ὀρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον, ἀράμενον φέρειν. Φορτίου δ’ οἶμαι, προσγενομένου καὶ αὐτός ἐγκατελήφθη. Ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τό θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει. Λέγεται γάρ κύκλω τὸν τόπον ἐκεῖνον περιρρεῦσαι τό πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ’ ὧν καὶ τό χωρίον ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χώρον· τούς δέ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἑαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντας, ἅπαντας ἀπολέσθαι</p>	<p>Λέγεται λοιπόν ὅτι στη Σικελία (γιατί αν και μοιάζει με μύθο, ταιριάζει ὁμως να την ακούσετε και εσεις ὅλοι οι νεότεροι) ξεχύθηκε πύρινο ποτάμι ἀπὸ την Αἴτνα· αὐτό λοιπόν λένε ὅτι ἔρεε πρὸς την υπόλοιπη χώρα, και μάλιστα πρὸς κάποια πόλη ἀπὸ αυτές που βρίσκονταν ἐκεῖ. [Λένε ἀκόμη], ὅτι ἄλλοι ἄνθρωποι ὀρμησαν να φύγουν ζητώντας τη σωτηρία τους, ἓνας ὁμως, κάποιος ἀπὸ τους νεότερους, επειδὴ ἔβλεπε ὅτι ο πατέρας του ἦταν γέρος και δεν μπορούσε να φύγει, και ὅτι μένει αποκλεισμένος, αφού τον σήκωσε στους ὤμους του, τον μετέφερε. Επειδὴ ὁμως, ὅπως νομίζω, προστέθηκε φορτίο, αποκλείσθηκε και ο ἴδιος. Απὸ αὐτό το γεγονός ἀξίζει να προσέξουμε ὅτι το θεῖο δείχνει συμπάθεια στους ἀγαθοὺς (ενάρετους) ἀνθρώπους. Γιατί, λέγεται ὅτι κυκλικά στον τόπο ἐκεῖνο ἔτρεξε η λάβα και σώθηκαν μόνο αὐτοί, ἀπὸ τους οποίους και η τοποθεσία ἀκόμη και σήμερα ονομάζεται «χώρος των εὐσεβῶν»· αντίθετα ἐκεῖνοι που ἐφυγαν γρήγορα κι ἐκεῖνοι που εγκατέλειψαν τους γονεῖς τους, χάθηκαν ὅλοι.</p>
--	---

Λυκούργος, Κατὰ Λεωκράτους 95-96

Ενότητα 9^η

Οι νόμοι επισκέπτονται το Σωκράτη στη φυλακή

<p>Εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἶτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ νόμοι καί τό κοινόν τῆς πόλεως ἐπιστάντες ἔροιντο· Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῶ ἔχεις ποιεῖν; Ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῶ ἔργῳ ᾧ ἐπιχειρεῖς διανοῆ τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι καί σύμπασαν τήν πόλιν τό σόν μέρος; Ἦ δοκεῖ σοι οἷόν τε ἔτι ἐκείνην τήν πόλιν εἶναι καί μή ἀνατετράφθαι, ἐν ἣ ἄν αἱ γενόμεναι δίκαι μηδέν ἰσχύωσιν ἀλλά ὑπό τῶν ἰδιωτῶν ἄκυροί τε γίνωνται καί διαφθείρωνται; Τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς ταῦτα καί ἄλλα τοιαῦτα; Πολλά γάρ ἄν τις ἔχοι, ἄλλως τε καί ρήτωρ, εἰπεῖν ὑπέρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυμένου ὅς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάτει κυρίας εἶναι. Ἦ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς ὅτι «Ἡδίκη γάρ ἡμᾶς ἡ πόλις καί οὐκ ὀρθῶς τήν δίκην ἔκρινεν;» Ταῦτα ἢ τι ἐροῦμεν;</p>	<p>Αν, ἐνῶ σκοπεύουμε εμεῖς εἶτε νὰ δραπετεύσουμε ἀπὸ ἐδῶ, εἶτε ὅπως αλλιῶς ταιριάζει νὰ ονομάσουμε μιὰ τέτοια πράξη, ἀφοῦ ἐρχόνταν οἱ νόμοι καὶ οἱ δημόσιες ἀρχές καὶ σταθοῦν μπροστὰ μας μᾶς ρωτήσουν: Πες μας, Σωκράτη, τι ἔχεις στο νοῦ σου νὰ κάνεις; Κάτι ἄλλο ἢ με αὐτὴν τὴν πράξη που ἐπιχειρεῖς σκέφτεσαι καὶ ἐμᾶς τοὺς νόμους νὰ καταστρέψεις καὶ ὅλη τὴν πόλη ὅσο περνᾶει ἀπὸ τὸ χέρι σου; Ἦ φαντάζεσαι ὅτι εἶναι δυνατὸ νὰ ὑπάρχει ἀκόμη ἐκείνη ἡ πολιτεία καὶ νὰ μὴν ἔχει καταλυθεῖ στην ὁποία οἱ δικαστικὲς ἀποφάσεις δὲν ἔχουν καμιὰ δύναμη ἀλλὰ καὶ ἀκυρώνονται καὶ καταστρέφονται ἀπὸ τοὺς ἀπλοὺς πολίτες; Τι θὰ πούμε, Κρίτωνα, σ' αὐτὰ καὶ σ' ἄλλα παρόμοια; Γιατί πολλὰ θὰ μπορούσε κάποιος νὰ πει, κι ἰδιαίτερα ἓνας ρήτορας για νὰ υπερασπιστεῖ αὐτὸ τὸ νόμο που κινδυνεύει νὰ καταλυθεῖ ὁ ὁποῖος ὀρίζει οἱ δικαστικὲς ἀποφάσεις νὰ ἔχουν κύρος. Ἦ θὰ πούμε σ' αὐτούς ὅτι «ἐπειδὴ μας ἀδικούσε ἡ πόλη καὶ δὲν ἔκρινε δίκαια τὴ δίκη;» Αὐτὰ θὰ πούμε ἢ κάτι ἄλλο;</p>
--	--

Πλάτων, Κρίτων 50a-c

Ενότητα 10^η Μια τιμητική εξορία

<p>Οί μὲν ἄλλοι πάντες ὅσοι φεύγουσιν ἀδίκως, ἢ δέονται τῶν πολιτῶν ὅπως ἐπανέλθωσιν ἢ διαμαρτόντες τούτου λοιδοροῦσι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, ὡς φαύλως αὐτοῖς προσφερομένας·</p> <p style="text-align: center;">ἐγὼ δὲ ἐπέειπερ ἄπαξ ἠτύχησα ἀναξίως ὦν ἐπολιτευσάμην, καὶ κατηγορῶν ἄλλων αὐτὸς ἕάλων,</p> <p style="text-align: center;">ἄχθομαι μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἐστίν, ἀγανακτῶ δὲ οὐδέν.</p> <p>Οὐ γὰρ οὕτως ἔγωγε ἠλίθιος εἰμι ὥστε, ἐξ ἧς πόλεως Θεμιστοκλῆς ἐξηλάθη</p> <p style="text-align: center;">ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας, καὶ ὅπου Μιλτιάδης, γέρον ὦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἀπέθανε, ὅτι μικρὸν ὄφειλε τῷ δημοσίῳ ταύτη τῇ πόλει Αἰσχίνην τὸν Ἀτρομήτου φεύγοντα ἀγανακτεῖν οἶεσθαι δεῖν,</p> <p style="text-align: center;">εἴ τι τῶν εἰωθότων Αθήνησιν ἔπαθεν.</p> <p>Ἄλλ' ἔγωγε καὶ λαμπρὸν εἰκότως μοι νομίσαιμ' ἂν αὐτὸ γενέσθαι,</p> <p style="text-align: center;">τό μετ' ἐκείνων ἐν ἀδοξίᾳ παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις καὶ ἄξιος τοῦ ὅμοια παθεῖν ἐκείνοις γεγονέναι.</p>	<p>Όλοι οι ἄλλοι ὅσοι εξορίζονται ἀδίκᾳ, ἢ εκλιπαροῦν τους πολίτες νὰ επιστρέψουν ἢ ἀν αποτύχουν σ' αὐτὸ κακολογοῦν τις πατρίδες τους, ἐπειδὴ κατὰ τὴ γνώμη τους τοὺς συμπεριφέρθηκαν ἀσχημᾶ·</p> <p>ἐγὼ ὅμως, ἐπειδὴ ακριβῶς μιὰ φορὰ ἀτύχησα κατὰ τρόπο ἀνάξιο πρὸς ὅσα ἔκανα ὡς πολίτης, κι ἐνὼ κατηγοροῦσα ἄλλους, καταδικάστηκα ὁ ἴδιος,</p> <p>στενοχωριέμαι, βέβαια, ὅπως εἶναι φυσικό, ὅμως καθόλου δὲν ἀγανακτῶ.</p> <p>Γιατί ἐγὼ βέβαια δὲν εἶμαι τόσο ἠλίθιος ὥστε, ἀπὸ τὴν πόλη ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξορίστηκε ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ ἐλευθερωτὴς τῆς Ἑλλάδας, καὶ στὴν ὁποία ὁ Μιλτιάδης, πὺ ἐνὼ ἦταν γέρος πέθανε στὸ δεσμωτήριο, γιατί χρωστοῦσε μικρὸ ποσὸ στὴν πολιτεία μ' αὐτὴν τὴν πόλη ὁ Αἰσχίνης τοῦ Ατρομήτου νὰ θεωρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀγανακτεῖ ἐπειδὴ εἶναι ἐξόριστος,</p> <p>γιατί ἔπαθε κάτι ἀπὸ αὐτὰ πὺ εἶναι συνηθισμένα στὴν Αθήνα.</p> <p>Ἄλλὰ ἐγὼ τουλάχιστον θὰ μπορούσα νὰ θεωρήσω εὐλόγα ἀκόμα καὶ λαμπρὸ αὐτὸ πὺ μου συνέβη,</p> <p>δηλαδὴ τὸ ὅτι ἔχω πέσει στὴν ἀφάνεια γιὰ τις μελλοντικὲς γενιὲς μαζί με ἐκείνους καὶ ἔχω ἀξιωθεῖ νὰ πάθω τὰ ἴδια με ἐκείνους.</p>
--	--

[Αἰσχίνης], Ἐπιστολαί 3. 1-3

Ενότητα 11η

Επικίνδυνες συμμαχίες

<p>Ω Αγησίλαε καί πάντες οἱ παρόντες Λακεδαιμόνιοι, ἐγὼ ὑμῖν, ὅτε τοῖς Ἀθηναίοις ἐπολεμεῖτε, φίλος καί σύμμαχος ἐγενόμην, καί το μέν ναυτικό τό ὑμέτερον χρήματα παρέχων ἰσχυρόν ἐποίουν, ἐν δέ τῇ γῇ αὐτός ἀπό τοῦ ἵππου μαχόμενος μεθ’ ὑμῶν εἰς τήν θάλατταν κατεδίωκον τούς πολεμίους. Καί διπλοῦν ὥσπερ Τισσαφέρνους οὐδέν πώποτε μου οὔτε ποιήσαντος οὔτ’ εἰπόντος πρός ὑμᾶς ἔχοιτ’ ἄν κατηγορῆσαι. Τοιοῦτος δέ γενόμενος νῦν οὕτω διάκειμαι ὑφ’ ὑμῶν ὡς οὐδέ δεῖπνον ἔχω ἐν τῇ ἔμαυτοῦ χώρᾳ, εἰ μή τι ὦν ἄν ὑμεῖς λίπητε συλλέξομαι, ὥσπερ τά θηρία. Ἄ δέ μοι ὁ πατήρ καί οἰκήματα καλά καί παραδείσους καί δένδρων καί θηρίων μεστούς κατέλιπεν, ἐφ’ οἷς ἠύφραινόμην, ταῦτα πάντα ὀρῶ τά μέν κατακεκομμένα, τά δέ κατακεκαυμένα. Εἰ οὖν ἐγὼ μή γινώσκω μήτε τά ὅσια μήτε τά δίκαια, ὑμεῖς δέ διδάξατέ με ὅπως ταῦτ’ ἐστίν ἀνδρῶν ἐπισταμένων χάριτας ἀποδίδοναι.</p>	<p>Αγησίλαε και ὄλοι οἱ παρόντες Λακεδαιμόνιοι, ἐγὼ, ὅταν πολεμούσατε τοὺς Ἀθηναίους, υπῆρξα φίλος και σύμμαχός σας, και το ναυτικό σας δίνοντας χρήματα το ἔκανα ἰσχυρό, και στην ξηρά ο ἴδιος πολεμώντας ἀπό το ἄρμα μαζί σας στη θάλασσα κατεδίωκα τοὺς εχθρούς. Και δόλιο, ὅπως ο Τισσαφέρνης οὔτε ὅτι σας ἔκανα οὔτε ὅτι σας εἶπα θα μπορούσατε να με κατηγορήσετε. Κι ἐνῶ σας συμπεριφέρθηκα με τέτοιο τρόπο τώρα εσεῖς μου συμπεριφέρεστε ἔτσι ὥστε οὔτε φαγητό δεν ἔχω στη χώρα μου, ἐκτός αν μαζέψω κάτι ἀπό αὐτά που αφήνετε πίσω σας, ὅπως τα θηρία. Και ὅσα ο πατέρας μου και σπίτια καλά και κήπους γεμάτους ἀπό δέντρα και θηρία μου ἄφησε, με τα οποία ευχαριστιόμουν, ὅλα αὐτά τα βλέπω ἄλλα κατεστραμμένα εντελῶς κι ἄλλα κατακαμένα. Αν λοιπόν ἐγὼ δε γνωρίζω μήτε τα ὅσια μήτε τα δίκαια, εσεῖς να μου ἐξηγήσετε πῶς αὐτά εἶναι ἐνέργειες ἀνθρώπων που γνωρίζουν να ανταποδίδουν την ευεργεσία.</p>
---	---

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά 4.1.32-33

Ενότητα 12^η Θεϊκές αδυναμίες

<p>ΑΡΗΣ: Ἦκουσας, ὦ Ἐρμῆ, οἷα ἠπειλήσεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπεροπτικά καὶ ὡς ἀπίθανα; Ἦν ἐθελήσω, φησίν, ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρᾶν καθήσω, ὕμεις δὲ ἀποκρεμασθέντες κατασπᾶν βιάσεσθέ με, ἀλλὰ μάτην πονήσετε· οὐ γὰρ δὴ καθελκύσετε· εἰ δέ ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ συνασπάσας καὶ τὴν γῆν ἅμα καὶ τὴν θάλασσαν μετεωριῶ· καὶ τᾶλλα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. Ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν καθ' ἓνα πάντων ἀμείνων καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν οὐκ ἂν ἀρνηθείην, ὁμοῦ δὲ τῶν τοσούτων ὑπερφέρειν [...] οὐκ ἂν πεισθεῖην. ΕΡΜΗΣ: Εὐφήμει, ὦ Ἄρες· οὐ γὰρ ἀσφαλές λέγειν τὰ τοιαῦτα, μή καὶ τι κακὸν ἀπολαύσωμεν τῆς φλυαρίας.</p> <p>ΑΡΗΣ: [...] Ὁ μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούοντι μεταξύ τῆς ἀπειλῆς, οὐκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ· μέμνημαι γάρ οὐ πρό πολλοῦ, ὅποτε ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἥρα καὶ ἡ Αθηνᾶ ἐπαναστάντες ἐπεβούλευον ξυνδῆσαι λαβόντες αὐτόν, ὡς παντοῖος ἦν δεδιώς, καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντας, καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις κατελείψασα ἐκάλεσεν αὐτῶ σύμμαχον Βριάρεων ἐκατόγχειρα ὄντα, κᾶν ἐδέδετο αὐτῶ κεραυνῶ καὶ βροντῆ.</p> <p>Ταῦτα λογιζομένω ἐπήει μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρρημοσύνῃ αὐτοῦ.</p>	<p>ΑΡΗΣ: Ἄκουσες, Ἐρμῆ, τι ἀπειλές εκτόξευσε εναντίον μας ὁ Δίας τις πόσο αλαζονικές και ἀπίθανες; Ἄν θελήσω, εἶπε, ἐγὼ ἀπὸ τον οὐρανό να ἀφήσω σκοινί προς τα κάτω κι εσεῖς να πιαστεῖτε ἀπ' αὐτό και να επιχειρήσετε με τη βία να με τραβήξετε με δύναμη προς τα κάτω, μάταια θα κοπιᾶσετε· γιατί βέβαια δε θα με τραβήξετε προς τα κάτω· ἀν ὅμως ἐγὼ θελήσω να σύρω ἐπάνω, ὄχι μόνο ἐσάς, ἀλλὰ να τραβήξω προς τα πάνω και την ξηρὰ μαζί και τη θάλασσα θα σας σηκώσω ψηλά· ἀλλὰ και τ' ἄλλα (εἶπε) ὅσα κι ἐσύ ἔχεις ἀκούσει. Ἐγὼ βέβαια ὅτι ξεχωριστὰ ἀπὸ τον καθένα (μας) εἶναι ἀνώτερος και ἰσχυρότερος δε θα μπορούσα να το ἀρνηθῶ, δε θα μπορούσα ὅμως να πιστέψω ὅτι μας ξεπερνᾶει τὸσους μαζί. ΕΡΜΗΣ: Σιωπή, Ἄρη· γιατί δεν εἶναι ἀσφαλές να λες τέτοια λόγια, μήπως και δεχτούμε κάποια συμφορὰ ἐξαιτίας τῆς φλυαρίας σου.</p> <p>ΑΡΗΣ: [...] Αὐτό ὅμως που μέσα στην ἀπειλή μου φάνηκε πιο γελοῖο, καθὼς το ἀκούγα, δε θα μπορούσα να το ἀποκρούψω ἀπὸ σένα· θυμάμαι δηλαδή ὅτι πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ, ὅταν ὁ Ποσειδῶνας και ἡ Ἥρα και ἡ Αθηνᾶ επαναστάτησαν και σχεδίαζαν ἀφού τον συλλάβουν να τον δέσουν χειροπόδαρα πόσο τρομοκρατημένος ἦταν, και μάλιστα ἐνῶ ἦταν τρεῖς, κι ἀν ἡ Θέτις δεν τον σπλαχνιζόταν και δεν καλοῦσε σε βοήθεια τον Βριάρεο που εἶχε ἐκατό χέρια, θα εἶχε ἀιχμαλωτιστεῖ μαζί με τον κεραυνὸ και τη βροντὴ του. Ἐνῶ σκεφτόμουν αὐτά, μου ἐρχόταν να γελάσω για την καυχησιολογία του.</p>
---	---

Λουκιανός, Θεῶν διάλογοι 1.1-2